

VI. INFORMACJE

1. Errata do polskiego przekładu „Wykazu odpustów”

W wydanym w 2012 r. przez Księgarnię św. Jacka w Katowicach polskim przekładzie *Wykazu odpustów* pojawił się na str. 81 błąd.

Zamiast – 5° kościół,

ma być – 5° kościół parafialny.

2. O. dr Nikodem Kilnar odznaczony „Srebrną Piszczalką”

O. dr Nikodem Kilnar, paulin, Krajowy Duszpasterz Muzyków Kościelnych i prezes Stowarzyszenia Kapela Jasnogórska, został nagrodzony honorowym odznaczeniem Prymasa Polski – „Srebrną Piszczalką”. Nagrodę przyznał o. Nikodemowi abp Józef Kowalczyk, Prymas Polski.

Doroczna nagroda Prymasa Polski – „Srebrna Piszczalka” – jest przyznawana od czterdziestu lat za wybitne osiągnięcia i wkład w rozwój muzyki sakralnej w Polsce. Laureatami nagrody w ubiegłych latach byli kolejno: prof. Stefan Stuligrosz, prof. Jerzy Erdman, prof. Józef Świder, ks. prof. Ireneusz Pawlak, ks. Zbigniew Piasecki, ks. prof. Andrzej Filaber, ks. prof. Andrzej Zając, dr hab. Remigiusz Pośpiech, ks. dr hab. Antoni Reginek, Przemysław Kapituła, Jan Rymarski, prof. dr hab. Paweł Łukaszewski, Jacek Sykulski. Prymas Polski przyznaje „Srebrną Piszczalkę” co roku, przy okazji kolejnych edycji Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej w Warszawie.

W uzasadnieniu przyznania nagrody Przemysław Kapituła, dyrektor Fundacji „Festiwal Muzyki Sakralnej”, napisał: „Jest mi niezmiernie miło, że to właśnie Ojciec został laureatem tegorocznej nagrody. Działalność Ojca w zakresie muzyki sakralnej nikomu nie może być obojętna. Dlatego z tym większą radością powitałem decyzję Księstwa Prymasa i szczerze gratuluję wyróżnienia”.

„Srebrna Piszczalka” zostanie wręczona w dniu 2 czerwca 2013 r. o godzinie 20.00 podczas koncertu oratoryjnego z udziałem „Poznańskich Słowików” w Bazylice Świętego Krzyża w Warszawie (ul. Krakowskie Przedmieście 3). Jest to koncert pierwszego dnia XXIII Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Sakralnej w Warszawie (www.kapitula.org).

O. Nikodem Kilnar, ur. 16 VI 1964 r. w Głuchołazach, ukończył Wyższe Seminarium Duchowne OO. Paulinów w Krakowie na Skalce. Jest także absolwentem Studium Organistowskiego Archidiecezji Częstochowskiej. W 2013 r. obronił doktorat na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Opolskiego (Seksja liturgiczno-homiletyczna, muzyczna i historii sztuki).

Po święceniach prezbiteratu, które przyjął w 1995 r., o. Nikodem Kilnar pracował w klasztorach paulińskich, w tym m.in. na misjach w Republice Południowej Afryki oraz na placówce w Wolverhampton (Wlk. Brytania). Przez jedną kadencję (2002-2005) był również podprzeorem klasztoru na Jasnej Górze, gdzie – przed wyjazdem do Anglii (2007-2008) – sprawował także opiekę nad muzykami i chórami jasnogóorskimi. W 2001 r. został prezesem Stowarzyszenia Kapela Jasnogórska, a od roku 2007 jest asystentem kościelnym Jasnogórskiej Szkoły Chóralnej. W ramach wymienionego wyżej stowarzyszenia zorganizował Zespół Naukowo-Redakcyjny Jasnogórskich Muzykaliów (powołany oficjalnie przez Generała Zakonu OO. Paulinów 20 II

2004 r.), którego celem jest ponowne odkrywanie i pielęgnowanie – w postaci koncertowych prawykonań, nagrań płytowych i wydawnictw nutowych, jak również naukowych opracowań – bogatego dziedzictwa muzycznego klasztoru na Jasnej Górze. W zainicjowanej przez o. Nikodema Kilnara serii 'Musica Claromontana' – 'Jasnogórska Muzyka Dawna' ukazało się kilkadziesiąt płyt CD (warto dodać, iż dwie z nich uzyskały prestiżową nagrodę „Fryderyka”) oraz 9 zeszytów partytur nutowych, wydawanych przez Polskie Wydawnictwo Muzyczne w Krakowie wraz z klasztorem na Jasnej Górze. Z inicjatywy o. Nikodema ukazała się także pierwsza płyta DVD z filmem „Jasnogórska Muzyka Dawna”, zrealizowanym przez TVP Katowice.

O. dr Nikodem Kilnar został mianowany Krajowym Duszpasterzem Muzyków Kościelnych podczas 347. Zebrania Plenarnego Konferencji Episkopatu Polski, jakie miało miejsce w dniach 10-11 marca 2009 r. w Warszawie. Głównym jego zadaniem jest przede wszystkim duszpasterska troska i konsolidacja szerokiego grona organizatorów, kantorów, dyrygentów, chórów kościelnych oraz animatorów życia muzycznego w parafiach. Jest organizatorem corocznych ogólnopolskich pielgrzymek całego środowiska muzyków kościelnych na Jasną Górę. Księża Biskupi zgromadzeni na 358. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski, które obradowało we Wrocławiu w dniach 21 - 23 czerwca 2012 r. zatwierdzili O. Nikodema na konsultora ds. Muzyki Kościelnej, działającej w ramach Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów.

Warto pokreślić, że z inicjatywy o. Nikodema Kilnara powstały na Jasnej Górze:

- Jasnogórski oktet dęty
- Jasnogórski Chór Chłopięcy Pueri Claromontani
- Jasnogórski Chór Dziewczęcy Filiae Mariae
- Stowarzyszenie Jasnogórska Szkoła Chóralna
- Jasnogórska Publiczna Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna I-go stopnia w Częstochowie
- Reaktywował Jasnogórski Zespół Wokalny Camerata
- Zainicjował serię wydawniczą „Musica Claromontana – Studia”.

3. Pierwsza kanonizacja przeprowadzona przez papieża Franciszka

W niedzielę, dnia 12 maja 2013 r. papież Franciszek wyniósł na ołtarze 800 męczenników z Otranto w Apulii, którzy zostali zabici za wiarę przez tureckich najeźdźców w 1480 r. Świętymi papież ogłosił również dwie zakonnice, założycieli zgromadzeń: Kolumbijkę, Laurę Montoya Y Upegui i Meksykankę, Marię Guadalupe Garcia Zavala. „Dzisiaj Kościół proponuje, by otoczyć czcią zastęp męczenników, którzy zostali wezwani do najwyższego świadectwa w Ewangelii w 1480 r.” – powiedział Ojciec Święty w homilii wygłoszonej podczas mszy św. kanonizacyjnej. Tekst papieskiej homilii drukujemy na stronach 5-6.

4. Sympozjum liturgiczne w PWT we Wrocławiu

W dniu 30 kwietnia 2013 r. odbyło się w auli Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu sympozjum naukowe zatytułowane „Blaski i cienie reformy liturgicznej”.

Po powitaniu uczestników przez ks. prof. dr hab. Andrzeja Tomko, rektor PWT we Wrocławiu wprowadzenia dokonał bp dr Adam Bałabuch, przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów KEP.

W pierwszej części sympozjum wygłoszone zostały cztery wykłady:

1. Rola ruchu liturgicznego w przygotowaniu soborowej odnowy (ks. prof. dr hab. Erwin Mateja),

2. Główne założenia reformy liturgicznej wg Konstytucji o liturgii (ks. prof. dr hab. Helmut Jan Sobeczko),

3. Recepcja soborowej reformy liturgicznej w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem archidiecezji wrocławskiej (ks. prof. dr hab. Stanisław Araszczuk),

4. Prawne aspekty reformy liturgicznej (ks. prof. dr hab. Wiesław Wenz).

Po krótkiej przerwie miał miejsce drugi blok wykładowy. Omawiane w nim były następujące zagadnienia:

1. Nadużycia w celebracji liturgii (bp dr Stefan Cichy),

2. Czy potrzebna jest reforma reformy liturgicznej? (ks. prof. dr hab. Bogusław Migut, KUL),

3. Miejsce tzw. rytu trydenckiego w reformie liturgicznej (ks. dr Zbigniew Stokłosa),

4. Języki narodowe w liturgii (ks. dr Dominik Ostrowski).

Na zakończenie bp dr Adam Bałabuch dokonał podsumowania sympozjum.

5. Konferencja naukowa o liturgii w UKSW w Warszawie

Katedra Teologii Liturgii Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie zorganizowała Konferencję naukową pt. „Realizacja *Sacrosanctum Concilium* w pięćdziesięciolecie”. Konferencja odbyła się w dn. 22 kwietnia 2013 r. w UKSW w sali 223, ul. Dewajtis 5 w Warszawie.

Na rozpoczęcie słowa powitania i wprowadzenia dokonał ks. prof. dr hab. Jacek Nowak SAC, kierownik katedry Teologii Liturgii na UKSW.

Uczestnicy wysłuchali pięciu referatów:

1. *Konstytucja o liturgii a Cipriano Vagaggini*: ks. dr Bartłomiej Matczak, Olsztyn,

2. *Lex credendi – lex orandi w Konstytucji o liturgii*: ks. dr Krzysztof Frąszczak, UAM,

3. *Tłumaczenie ksiąg liturgicznych na j. polski*: ks. dr Dominik Ostrowski, PWT Wrocław,

4. *Konstytucja o liturgii odczytana na nowo w okresie pontyfikatu Benedykta XVI*: ks. dr Jan Rusiecki, UKSW,

5. *50 lat po Soborze Watykańskim II*: ks. dr hab. Dariusz Kwiatkowski, UAM.

Po referatach miała miejsce dyskusja, a po niej zakończenie konferencji.

6. Sympozjum o soborowej konstytucji o liturgii w Kaliszu

Teologowie z różnych stron kraju wzięli udział w zorganizowanym 20 kwietnia 2013 r. w Kaliszu sympozjum naukowym „Liturgia źródłem i szczytem życia Kościoła”. Zorganizowano je z okazji 50. rocznicy uchwalenia Konstytucji o liturgii „*Sacrosanctum Concilium*”. Wykłady poprzedziła Msza św. w kaplicy Wyższego Seminarium Duchownego w Kaliszu sprawowana przez ordynariusza kaliskiego bp. Edwarda Janiaka.

Kazanie wygłosił ks. prał. dr hab. Jan Grzeszczak, rektor kaliskiego seminarium. Podkreślał, że poprzez liturgię wyrażamy to, w co wierzymy. Liturgia jest ciągłym wyznawaniem wiary, a jednocześnie modlitwą, do której ta sama wiara nas zachęca i wzywa. Odejście od tej podstawowej prawdy liturgii pociąga za sobą indywidualizm, szukanie celebracji wyłącznie nas samych, celebrowanie siebie, a dalej jest już tylko bezowocność, jałowość i brak duchowego wzrostu. W swoim przemówieniu biskup kaliski Edward Janiak stwierdził, że w liturgii spotykamy się z ogromną tajemnicą ze strony Boga skierowaną do człowieka i ogromnym aktem miłości, w którym Jezus pozostaje z nami aż do skończenia świata.

Symposium otworzył ks. dr hab. Dariusz Kwiatkowski. Zaznaczył on, że to symposium wpisuje się bardzo mocno w przeżywany przez cały Kościół Rok Wiary, w czasie którego mamy pogłębiać naszą wiarę przez słuchanie słowa Bożego, by ta wiara prowadziła nas do osobowego spotkania z Jezusem Chrystusem. Tę wiarę budujemy także poprzez celebrację liturgii. Organizator sympozjum twierdził, że liturgia nie może być widziana tylko jako zbiór obrzędów, ponieważ liturgia to spotkanie ze zmartwychwstałym Jezusem Chrystusem.

Ks. prof. Helmut Sobeczko z Opola mówił o pracach przygotowawczych, tworzeniu Konstytucji o liturgii świętej i towarzyszącej temu dyskusji, a także jej wprowadzaniu w życie. Wskazywał, w jaki sposób Konstytucja była przyjęta w Polsce.

Ks. prof. Krzysztof Konecki z Torunia skupił się na reformie liturgicznej przeprowadzonej w czasie Soboru Watykańskiego II.

Z kolei o wprowadzeniu posoborowej odnowy liturgicznej w Polsce przez ks. prof. Wacława Schenka opowiadał ks. dr hab. Erwin Mateja z Opola.

Wykład nt. głosów krytyki wobec reformy Mszy św. zainicjowanej przez Konstytucję wygłosił o. prof. Kazimierz Lijka z Poznania.

Obrady zakończył wykład ks. dr hab. Dariusza Kwiatkowskiego o liturgii jako wydarzeniu zbawczym.

7. Zebranie Podkomisji ds. Muzyki Kościelnej

W dniu 19 kwietnia 2013 r. odbyło się na Jasnej Górze kolejne zebranie Podkomisji ds. Muzyki Kościelnej.

Głównym przedmiotem obrad była dyskusja nad zmodyfikowanym projektem Instrukcji Episkopatu Polski o muzyce kościelnej przygotowanym przez ks. prof. Michała Szulika. Tekst uznano za cenny, ale proponowano dalsze prace nad opracowywanym od dłuższego czasu projektem Instrukcji.

Ponadto omówiono kilka innych problemów, np. sprawa śpiewnika liturgicznego „Niepojęta Trójco” przygotowanego przez Dominikański Ośrodek Liturgiczny w Krakowie (pierwszy tom ma imprimatur Kurii Metropolitalnej w Krakowie, drugi takiego imprimatur nie ma). Dzieleno się uwagami, refleksjami i pytaniami uczestnika liturgii u dominikanów w Warszawie na Służewcu przesłanymi do Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów.

Członkowie Podkomisji zapoznali się z propozycjami melodii do wybranych hymnów na Jutrznę i Nieszpory przygotowane przez Siostry Paulistki, a wydane przez Wydawnictwo Polihymnia w Lublinie.

8. Pierwsza konsekracja dziewicy w diecezji łowickiej

Pierwsza w diecezji łowickiej konsekracja dziewicy odbyła się 7 kwietnia 2013 r. w Niedzielę Miłosierdzia w katedrze łowickiej. Uroczystą liturgię sprawował bp Andrzej Dziuba, który w jej trakcie konsekrował Paulinę Kucińską, pochodzącą z parafii pw. św. Jakuba Apostoła w Głownie.

Podczas uroczystości obecny był także biskup senior Alojzy Orszulik, liczne grono księży i siostr zakonnych oraz grupa dziewic konsekrowanych z archidiecezji łódzkiej. Te ostatnie towarzyszyły swojej nowej siostrze, pomagając jej w różnych czynnościach.

Obrzęd konsekracji dziewicy był niezwykle podniosły. Kandydatka przystąpiła do ołtarza ubrana na biało i z zapaloną świecą. Po modlitwie konsekracyjnej otrzymała od biskupa znaki swojej konsekracji dziewiczej: welon, obrączkę i tom liturgii godzin. Na zakończenie Mszy św. biskup wręczył dekret o oficjalnym rozpoczęciu przygotowania do konsekracji dziewiczej kolejnej kandydatce, Agnieszce Kuźmińskiej z parafii Matki Bożej Królowej Polski w Iłowie.

9. Bp Kiernikowski o wrażliwości na liturgię

„Internetowy Dziennik Katolicki” z 26.02.2013 informował, że biskup siedlecki Zbigniew Kiernikowski podczas diecezjalnego dnia skupienia organistów i muzyków kościelnych przestrzegał przed rutyną w przygotowaniu i sprawowaniu liturgii. W spotkaniu wzięło udział ponad 100 osób.

Centralnym punktem była Eucharystia odprawiona w katedrze siedleckiej. Organizacji i muzycy kościelni m.in. wysłuchali wykładu dr. Michała Sławeckiego z UKSW na temat śpiewu gregoriańskiego w liturgii, powołali ponadparafialną grupę synodalną oraz wzięli udział w warsztatach dla dyrygentów dotyczących repertuaru chorałowego na Diecezjalnym Festiwalu Muzyki Liturgicznej.

W katechezie do organistów biskup siedlecki mówił o właściwym przeżywaniu Wielkiego Postu oraz przygotowaniu do Świąt Paschalnych. Przekonywał, że to właśnie śpiew oraz liturgia pomagają we właściwy sposób przeżywać Paschę. Przestrzegał także przed rutyną w pracy organisty. – Trzeba być nieustannie wrażliwym na liturgię, aby nie ogarnęła nas rutyna w jej przygotowaniu oraz sprawowaniu. Trzeba prosić Pana, aby nas z tej rutyny wyzwalał – zachęcał bp Kiernikowski.

Na zakończenie biskup siedlecki wręczył dyplom Diecezjalnego Studium Muzyki Kościelnej w specjalności kantor Agnieszce Łukasik z parafii Podwyższenia Krzyża Świętego w Łukowie.

10. Zmiany w obrzędach na rozpoczęcie pontyfikatu Papieża

Papież Benedykt XVI zatwierdził modyfikacje wniesione do obrzędów na rozpoczęcie posługi Piotrowej Biskupa Rzymu – poinformował watykański mistrz ceremonii w wywiadzie opublikowanym w „L'Osservatore Romano” z 22 lutego. Chodzi o księgę *Ordo Rituum pro Ministerii Petrini initio Romae Episcopi*, zawierającą teksty liturgiczne używane w celebracjach pod przewodnictwem nowego Papieża od uroczystego ogłoszenia jego wyboru aż do wizyty w rzymskiej bazylice Matki Bożej Większej.

Ks. Guido Marini wyjaśnił motywy zatwierdzonych 18 lutego przez papieża zmian w tekście obrzędów. Z jednej strony Ojciec Święty, który przed ośmiu laty sam się nim posługiwał, później, po refleksji widział potrzebę ulepszenia go w pewnych miejscach. Ponadto w ostatnich latach przyjęto zasadę, by w papieskich liturgiach oddzielać sprawowanie Eucharystii od innych obrzędów, które do tego w ścisłym sensie nie należą. Zgodnie z obecnymi modyfikacjami, na rozpoczęciu posługiwania Biskupa Rzymu odnośne obrzędy, np. nałożenie paliusza nowemu papieżowi, odbędą się przed Mszą, a nie w czasie niej, jak było dotąd.

Takie samo oddzielenie innych obrzędów od samej Mszy będzie miało miejsce przy objęciu przez nowego Papieża bazyliki laterańskiej, będącej katedrą diecezji rzymskiej – powiedział szef Papieskiego Urzędu ds. Celebracji Liturgicznych. Natomiast wizyty w bazylikach św. Pawła za Murami i Matki Bożej Większej nowy Biskup Rzymu będzie mógł odbyć według swego uznania nawet w późniejszym czasie, a formę nabożeństwa przy tej okazji może wybrać. Mogłaby to też być Msza, czego dotychczasowa księga pierwszych obrzędów pontyfikatu nie przewidywała. Ponadto daje ona obecnie większą swobodę w doborze śpiewów, dowartościowując bogatą tradycję muzyczną Kościoła.

Aktualny obrzęd inauguracji pontyfikatu Biskupa Rzymu znajduje się na stronie http://www.vatican.va/news_services/liturgia/libretti/2013/20130319_inizio-ministero-petrino.pdf.

11. Doktoraty z liturgiki w Rzymie uzyskane przez Polaków

Ks. Dariusz Sidor (diecezja sandomierska) jest kolejnym Polakiem, który uzyskał tytuł doktora liturgii na Papieskim Instytucie Liturgicznym w Rzymie. Publiczna obrona rozprawy doktorskiej pod tytułem: *San Paolo Apostolo nella terza edizione del Missale Romanum. Analisi liturgico-teologica dei formulari della festa e della solennità* (tłum.: Święty Paweł Apostoł w trzecim wydaniu Mszału Rzymskiego. Analiza liturgiczno-teologiczna formularzy święta i uroczystości) odbyła się w czwartek 21 lutego 2013r. w sali senackiej Papieskiego Instytutu Liturgicznego. Praca powstała pod kierunkiem ks. prof. Renato De Zan. Jej recenzentami byli o. prof. Paul Gunter OSB oraz o. prof. Olivier-Marie Sarr OSB.

W swojej pracy autor po prześledzeniu historii świąt ku czci św. Pawła dokonał analizy formularzy mszalnych oraz czytań ze święta Nawrócenia Świętego Pawła oraz uroczystości Świętych Apostołów Piotra i Pawła (zarówno ze mszy wigilijnej, jak i mszy w dzień).

Więcej informacji o pracy doktorskiej w bazie Bibliografii Liturgicznej Alcuinus.

Dnia 15 lutego 2013 r. na Papieskim Uniwersytecie św. Tomasza z Akwinu „Angelicum” ks. Bartosz Szoplik (archidiecezja warszawska) obronił pracę doktorską dotyczącą liturgii Środy Popielcowej. Praca pisana pod kierunkiem ks. prof. Giuseppe Midili, nosi tytuł *La continuità e discontinuità della liturgia del Mercoledì delle ceneri nel rito romano. Studio teologico-liturgico* (tłum. przybliżone: „Ciągłość i nieciągłość liturgii Środy Popielcowej w rycie rzymskim. Studium teologiczno-liturgiczne”). Recenzentem pracy był rektor Papieskiego Ateneum św. Anzelma o. prof. Juan Javier Flores Arcas OSB.

Dostęp do zawartości pracy doktorskiej ks. Bartosza: w bazie Alcuinus.

12. Konferencja w UKSW w Warszawie na temat „Niedziela wspólnym dobrem”

Dnia 25 lutego 2013 r. w Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego odbyła się konferencja poświęcona niedzieli. Hasłem przewodnim konferencji było zawołanie: „Niedziela wspólnym dobrem”. Organizatorem tego przedsięwzięcia była Sekcja Teologii Pastoralnej Wydziału Teologicznego, a miejscem spotkania Aula im. Roberta Schumana w budynku Auditorium Maximum UKSW. Konferencję rozpoczął rektor UKSW ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński. Słowa wprowadzające do przedmiotowej problematyki wypowiedzieli również: arcybiskup warszawsko-praski Henryk Hoser SAC, metropolita katowicki abp Wiktor Skworec oraz senator RP Dorota Czudowska i poseł Parlamentu Europejskiego Tadeusz Cymański. Następnie Alfred Bujara odczytał list przesłany na ręce organizatorów przewodniczącego NSZZ Solidarność Piotra Dudy.

Cała konferencja została podzielona na trzy bloki tematyczne. Pierwszej części noszącej tytuł „Niedziela dziś” przewodniczył redaktor Zbigniew Nosowski. W ramach tego bloku wygłoszono trzy wykłady. Pierwszy o tytule „Niedziela pomiędzy sacrum i profanum” wygłosiła prof. dr hab. Elżbieta Firlit (SGH). Drugi wykład pt. „Ekonomiczne aspekty pracy w niedziele” przedstawił dr Andrzej Fesnak (SGH). Natomiast trzeci przedłożył Franc Brantner. Jego wykład nosił tytuł: „Zasady prawne godzin pracy w handlu austriackim”.

W części drugiej konferencji sugestywnie zatytułowanej „Dlaczego (nie)dziela?” zaprezentowano również trzy wykłady. Najpierw ks. dr Tomasz Wielebski (UKSW) zabrał głos na temat „Teologiczne podstawy świętowania niedzieli”, następnie swój wykład wygłosił dr Tomasz Janus (UKSW), który mówił o „Wartości niedzieli w aspekcie psychologicznym”. Trzecią prelekcję na temat „Ochrona prawna niedzieli. Próba uzasadnienia”, przedstawiła prof. dr hab. Aniela Dylus (UKSW). Części tej przewodniczył redaktor Marcin Preciszewski.

Trzeci, ostatni blok wykładów koncentrujący się na otwarciu: „Co dalej z niedzielą?” był prowadzony przez o. prof. dr hab. Andrzeja Potockiego OP (UW). Cztery wykłady, które kończyła dyskusja, przebiegały według następującego porządku. Po wykładzie Waldemara Nowakowskiego (PIH) na temat „Zysk nie za wszelką cenę”, głos zabrał Andrzej Maria Faliński, który mówił o „Stanowisku Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji”. Trzeci wykład pt. „Solidarność wobec prawa do wolnej niedzieli” wygłosił Alfred Bujara (NSZZ Solidarność). Ostatni wykład tego bloku i zarazem ostatni przynależny do przeprowadzonej konferencji zaprezentował ks. dr hab. Bogusław Drożdż (prof. PWT Wrocław). Tytuł przedłożonego wykładu to „Społeczny Ruch Świętowania Niedzieli”.

Konferencja próbowała całościowo ująć problematykę niedzieli. Stawiane pytania, rozważania i uściślenia oraz praktyczne rozwiązania umieszczone zostały w przestrzeni teologiczno-filozoficznej oraz humanistycznej. Gro wypowiedzianych myśli łączyło teorię z praktyką. Uwydatniane aspekty religijne i socjologiczno-psychologiczne górowały, co też było dobrze uzasadniane, nad walorami gospodarczo-ekonomicznymi. Konferencja przygotowana i przeprowadzona przez UKSW dobitnie wpisała się w coraz mocniej stawianą potrzebę społeczną, za którą z jednej strony kryje się dobro rzeczywiście pełnego świętowania niedzieli, a z drugiej – niezbywal-

ne wartości osobowo-rodzinne. Podkreślono, że obie grupy tych wartości winny zdecydowanie mocniej niż dotychczas rysować kształt życia religijno-cywilizacyjnego społeczności polskiej.

Ks. Bogusław Drożdż, Legnica

13. Wybór hymnów Liturgii godzin

Staraniem Prowincji Zgromadzenia Sióstr Uczennic Boskiego Mistrza zostały wydrukowane przez Wydawnictwo Polihymnia w Lublinie *Wybrane hymny na jutrznię i nieszpory*. Jest to zbiór 246 melodii do 160 hymnów z *Liturgii godzin* oraz 33 pieśni, którymi można zastąpić hymny. Wśród tych kompozycji 85 zostało napisanych przez znanych kompozytorów specjalnie na zamówienie do tego wydania. Wszystkie utwory opatrzone są oryginalną harmonizacją. Opracowaniem muzycznym zostały objęte teksty hymnów na Jutrznię i Nieszpory:

- wszystkich okresów w ciągu roku liturgicznego,
- wszystkich uroczystości i niedziel w ciągu roku,
- niektórych świąt i wspomnień liturgicznych (zwłaszcza odnoszących się do świętych polskich),
- tekstów wspólnych,
- oficjum za zmarłych.

Redakcja zadbała o to, aby każdy hymn posiadał własną melodię, przez co uniknie się stosowania kontrafaktury – wykonywania hymnów na melodie pieśni okresowych.

Jest to księga zaadresowana do różnego rodzaju wspólnot (kleryckich, zakonnych, parafialnych, ruchów kościelnych), które wspólnie celebują *Liturgię godzin*, ale nie tylko. Z zawartych w zbiorze kompozycji mogą także owocnie i twórczo korzystać organiści. Dzięki temu wzbogacą swój repertuar o nowe śpiewy na Msze św., szczególnie na uroczystości i święta roku liturgicznego, na które repertuar pieśni jest ubogi (np. święto Objawienia Pańskiego, Przemienienia Pańskiego, Chrztu Pańskiego i inne). Z uwagi na to, że hymny posiadają głębokie, teologiczne teksty, śpiewanie ich przez szerokie grono wiernych z pewnością przyczyni się do bardziej świadomego sprawowania i przeżywania misterii wiary w liturgii Kościoła.

Wydanie wzbogacone zostało o cenne uwagi wykonawcze. Posiada też nowoczesny i przejrzysty układ graficzny, pozwalający sprawnie korzystać z zawartych w nim kompozycji (informacje o przeznaczeniu hymnu na bocznym pasku).

Zbiór zawiera *Przedmowę* ks. prof. dr hab. Ireneusza Pawłaka, rekomendującą jego wartość i znaczenie, oraz imprimatur udzielone przez Kurie Metropolitalną w Lublinie.

Ks. prof. Ireneusz Pawlak zaznacza w przedmowie: „Redaktorom wydania należą się w tym miejscu wyrazy najwyższego uznania za podjęty kilkuletni trud przygotowania tego pionierskiego przedsięwzięcia, które bez wahania można nazwać historycznym; tak bowiem trzeba ocenić zarówno założenia, jak i realizację edycji. Niech więc ta niezwykła księga przyniesie wzrost chwały Bożej, przyczyni się do pogłębienia pobożności uczestników liturgii, a także do podniesienia poziomu muzyki liturgicznej w Polsce”.

Pozycję można nabyć w Centrach Liturgicznych Zgromadzenia Sióstr Uczennic Boskiego Mistrza: ul. Pawia 6, 42-221 Częstochowa lub ul. Żytnia 11, 01-014 Warszawa.

14. Liturgiczne nowości wydawnicze

Księgi liturgiczne:

Mszal Rzymski dla diecezji polskich. Msza Święta na Święto Jezusa Chrystusa, Najwyższego i Wiecznego Kapłana. Dodatek (format A4), Wydawnictwo Pallottinum, Poznań 2013, ISBN 978-83-7014-720-4.

Mszal Rzymski dla diecezji polskich. Msza Święta na Święto Jezusa Chrystusa, Najwyższego i Wiecznego Kapłana. Dodatek (format B3), Wydawnictwo Pallottinum, Poznań 2013, ISBN 978-83-7014-721-1.

Liturgia godzin. Tom trzeci. Święto Jezusa Chrystusa, Najwyższego i Wiecznego Kapłana, Wydawnictwo Pallottinum, Poznań 2013, ISBN 978-83-7014-722-8.

Książki związane z liturgią

Chrzest święty w życiu Kościoła. Refleksja teologiczna w środowisku legnickim (Seria: Biblioteka Diecezji Legnickiej), red. ks. Bogusław Drożdż, Legnica 2013, ISBN 978-83-64013-00-3.

ks. Roman Stafin, *Odkrywać skarb. Rozważania mistagogiczne o Mszy Świętej*, Wydawnictwo Biblos, Tarnów 2013, ISBN 978-83-7793-112-7.

Félix Arocena, Manlio Sodi, David Fagerberg, Bogusław Migut, *Teología litúrgica. Métodos y perspectivas*, CPL, Barcelona 2013.

Alfonso Berlanga, *Liturgia y Teología. Del dilema a la síntesis*, CPL, Barcelona 2013.

Gabriel Ramis Miquel, *Introducción a las liturgias occidentales no romanas*, CLV Roma 2013, ISBN 9788873671671.

Aa.Vv., *Il Concilio Vaticano II e la liturgia: memoria e futuro* (XL Sett. di Studio A.P.L. 2012), CLV, Roma 2013.

Aa.Vv., *L'anno liturgico pellegrini nel tempo. Itinerario educativo alla sequela del Cristo*, CLV, Roma 2013, ISBN 9788873671664.

Federico Ozanam, *Il libro dei malati*, (A cura di Franchi don Gino), CLV, Roma 2013, ISBN 9788873671688.

Liturgia e pieta' popolare. Prospettive per la Chiesa e la cultura nel tempo della Nuova Evangelizzazione, a cura di Manlio Sodi, Libreria Editrice Vaticana, 2013, ISBN 978-88-209-9010-7.

Cristina Mandosi, *I paramenti liturgici dell'Abbazia Benedettina di Farfa*, Libreria Editrice Vaticana 2013, ISBN 978-88-209-8896-8.

Franciszek Krason, *La liturgia. Vita del fedele - Profilo del christianus nell'eucologia del sacramentarium Veronese* (Collana: Flumina ex fontibus), Libreria Ateneo Salesiano, Roma 2013, ISBN 9788821308529.

François Nault, *La lavanda dei piedi. Un "asacramento"*, Edizioni Qiqajon, Monastero di Bose, 2013, ISBN 978-88-8227-359-0.

François Bœspflug, *Il pensiero delle immagini. Conversazioni su Dio nell'arte con Bérénice Levet*, (Collana: Liturgia e Vita), Edizioni Qiqajon, Monastero di Bose, 2013, ISBN 978-88-8227-390-3.

Enrico Mazza, *La Liturgia della penitenza nella storia. Le grandi tappe* (Collana: Studi e ricerche di liturgia), Edizioni Dehoniane, Bologna 2013, ISBN 978-88-10-41627-3.

Hahn Scott, *Uczta Baranka. Eucharystia - Niebo na ziemi*, Edycja Świętego Pawła, Częstochowa 2013, ISBN 978-83-7797-054-6,

Ks Bogusław Nadolski TChr, *W trosce o piękno w liturgii*, Pallottinum, Poznań 2013, ISBN 978-83-7014-713-6.

Świętowanie dnia Pańskiego w ekumenicznej refleksji Kościołów, (red.) bp Andrzej Czaja, ks. Zygfryd Glaeser, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO, Opole 2012, ISBN 978-83-61756-86-6.

Liturgia w klasztorach paulińskich w Polsce. Źródła i początki, (red.) Remigiusz Pośpiech, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO, Opole 2012, ISBN 978-83-61756-90-3.

Ks. Antoni Reginek, *Kancjonał rękopiśmienny jako przekaz tradycji śpiewów kościelnych na Górnym Śląsku w XIX wieku*, Wydawnictwo Księgarnia św. Jacka, Katowice 2012, ISBN 978-83-7030-883-4.

Aa.Vv., *Uno spazio per celebrare il mistero. Costruiti come edificio spirituale per un sacerdote santo (1 Pt 2, 5)*, CLV, Roma 2012.

Wybrane hymny na Jutrznie i Nieszpory, red. s. Justyna Maria Bujalska PDDM, s. Monika Dolores Nowak PDDM, Wydawnictwo Polihymnia, Lublin 2012, ISBN 979-0-9013392-0-0.